

KESEDARAN KESELAMATAN MAKLUMAT TERHADAP PENGGUNA DAN
AMALAN YANG SELAMAT BERKAITAN PENGGUNA RANGKAIAN
SOSIAL FACEBOOK

AHMAD SYAHRUL ANUAR BIN SAIDI

Laporan projek ini dikemukakan sebagai memenuhi
sebahagian daripada keperluan tujuan
penganugerahan Ijazah Sarjana Sains Komputer (Keselamatan Maklumat)

Fakulti Komputeran
Universiti Teknologi Malaysia

JUN 2013

*Ditujukan khas kepada ayah dan bonda
serta seluruh keluarga
yang tidak jemu memberikan semangat dan dorongan*

PENGHARGAAN

Dengan syukur ke hadrat Ilahi dengan berkat dan rahmat dari-Nya pembangunan laporan Projek 2 dapat disiapkan mengikut tempoh yang ditetapkan. Sekalung penghargaan buat penyelia projek Dr Norafida Binti Ithnin yang telah memberikan tunjuk ajar dan nasihat kepada saya dalam usaha menyiapkan projek ini. Terima kasih juga ditujukan kepada Encik Adli Bin Wahid (Naib Presiden Perkhimatan Respon Keselamatan Siber, CyberSecurity Malaysia) yang sudi memberikan kerjasama dan meluangkan masa untuk mengesahkan garis panduan yang telah dihasilkan berkenaan Kesedaran Keselamatan Maklumat Terhadap Pengguna Dan Amalan Yang Selamat Berkaitan Pengguna Rangkaian Sosial Facebook ini terutama dalam mendapatkan maklumat serta teguran membina bagi memastikan garis panduan yang dihasilkan memenuhi spesifikasi keselamatan yang betul.

Tidak dilupakan kepada rakan-rakan seperjuangan terutama kepada Siti Aisyah Binti Tumiran dalam memberikan bantuan dan kata perangsang serta idea untuk memastikan projek ini dapat disiapkan. Sekalung penghargaan juga ditujukan kepada 500 responden kaji selidik yang terdiri daripada pelajar, staf dan pensyarah Universiti Teknologi Malaysia (UTM), SMK Tun Fatimah (SMKTF) dan SMK Sri Putri (SMKSP) kerana sudi memberi kerjasama untuk menjawab setiap soalan kaji selidik ini. Jutaan terima kasih juga buat ibu, ayah dan keluarga yang tidak jemu memberikan dorongan dan kata-kata semangat dalam menyiapkan laporan ini. Semoga usaha ini akan memberikan sesuatu yang berguna kepada masyarakat di samping diberkati oleh Allah. Wassalam.

ABSTRAK

Rangkaian sosial merupakan struktur sosial yang terdiri daripada individu atau organisasi yang masing-masing mempunyai profil tersendiri dan saling berhubung antara satu sama lain secara global. Ianya semakin meningkat popular semenjak wujudnya rangkaian sosial Facebook. Oleh kerana penggunaannya yang semakin meluas, kadar jenayah yang datang dari Facebook juga turut sama meningkat. Berdasarkan kes-kes yang telah berlaku, kebanyakan mangsanya terdiri daripada beberapa peringkat umur. Oleh itu, satu kajian projek iaitu Kesedaran Keselamatan Maklumat Terhadap Pengguna Dan Amalan Yang Selamat Berkaitan Pengguna Rangkaian Sosial Facebook dijalankan bagi membantu untuk menghasilkan garis panduan keselamatan pengguna di Facebook bagi meningkatkan kesedaran pengguna terhadap keselamatan maklumat yang mempengaruhi keselamatan pengguna. Laporan ini menjawab permasalahan yang timbul tentang apakah ciri-ciri keselamatan maklumat yang boleh menyebabkan jenayah, adakah maklumat di Facebook menepati ciri-ciri keselamatan maklumat dan sejauh manakah kesedaran pengguna terhadap keselamatan maklumat di Facebook boleh mempengaruhi keselamatan pengguna. Ianya dilaksanakan dengan menganalisa hasil kajian literatur dan kajian kes. Projek ini hanya melibatkan rangkaian sosial Facebook, ciri-ciri keselamatan maklumat dan hanya meliputi pengguna Facebook beberapa peringkat umur yang terdiri daripada golongan pensyarah, staf dan mahasiswa/mahasiswi di Universiti Teknologi Malaysia (UTM, Skudai), SMK Seri Putri (SMKSP) dan SMK Tun Fatimah(SMKTF).

ABSTRACT

Social network is a social structure consisting of individuals or organizations that each has its own profile and keeping in touch with each other globally. It is grown in popularity since the existence of social network Facebook. Due to the increasingly widespread use, the crime rate coming from the same Facebook also increased. Based on the cases that have occurred, most prey consists of several ages. Therefore, a research project of Information Security Awareness Towards Consumers and Related Safe Practice of Social Networking Facebook Users is conducted to help produce guidelines on the safety of consumers on Facebook to increase awareness of information security that affect the safety of consumers. The report said the problems that arise about the safety features that can lead to criminal information, is the information on Facebook conform to quality and extent of information security awareness of information security can affect the safety of Facebook users. It is implemented by analyzing the results of literature review and case studies. This project involves only social network Facebook, the characteristics of information security and covers only a few Facebook users in age ranging from the lecturers, staff and students of Universiti Teknologi Malaysia (UTM), SMK Seri Putri (SMKSP) and SMK Tun Fatimah (SMKTF).

ISI KANDUNGAN

BAB	PERKARA	HALAMAN
	PENGAKUAN	ii
	DEDIKASI	iii
	PENGHARGAAN	iv
	ABSTRAK	v
	ABSTRACT	vi
	ISI KANDUNGAN	xii
	SENARAI RAJAH	xiv
	SENARAI JADUAL	xiv
	SENARAI LAMPIRAN	xvi
1	Pengenalan	1
	1.1 Pendahuluan	1
	1.2 Latarbelakang Masalah	3
	1.3 Pernyataan Masalah	4
	1.4 Matlamat Projek	5
	1.5 Objektif	6
	1.6 Skop	6
	1.7 Kepentingan Projek	7
	1.8 Organisasi Laporan	7
2	Kajian Literatur	9
	2.1 Pengenalan	9
	2.2 Rangkaian Sosial	10
	2.2.1 Sejarah Laman Rangkaian Sosial	16

2.2.2	Sejarah Rangkaian Sosial Melanda Arus Perdana	18
2.3	Facebook	22
2.3.1	Kriteria Facebook	24
2.3.2	Mekanisma dan Ancaman Keselamatan Facebook	32
2.3.3	Polisi, Terma Dan Syarat Rangkaian Sosial	34
2.4	Jenayah Facebook Dan Kesannya	37
2.5	Keselamatan Dan Facebook	42
2.6	Kaedah Mengukur Keselamatan Maklumat	43
2.7	Garis Panduan Dan Keselamatan Pengguna Facebook	44
2.8	Kaedah Mengukur Keselamatan Maklumat	46
2.9	Kesimpulan	50
3	METODOLOGI KAJIAN	52
3.1	Pengenalan	52
3.2	Rangka Kerja Operasi	53
3.2.1	Fasa 1: Formulasi Masalah	55
3.2.2	Fasa 2: Mencadangkan Ciri Kualiti Maklumat Yang Sesuai	55
3.2.3	Fasa 3: Mencadangkan Garis Panduan Kesedaran Pengguna	59
3.2.3.1	Mengesahkan Ciri Keselamatan Maklumat Yang Dipilih	59
3.2.3.2	Garis Panduan Amalan Penggunaan Facebook dengan Selamat Berdasarkan Ciri Keselamatan Maklumat	60
3.3	Kesimpulan	60
4	CIRI-CIRI KESELAMATAN MAKLUMAT	60
4.1	Pendahuluan	60
4.2	Hasil Kaji Selidik Awal Terhadap Pengguna Facebook	61
4.2.1	Maklumat Asas Pengguna	61

4.3	Ciri-Ciri Keselamatan Maklumat Dan Jenayah	62
4.4	Penggunaan Facebook dan Maklumat yang Dibaca	65
4.4.1	Ketepatan dan Kepercayaan Pengguna Terhadap Maklumat Di Facebook	69
4.4.2	Kesedaran Pengguna Terhadap Ketepatan Maklumat dan Jenayah	73
4.4.3	Polisi Privasi Facebook dan Kesedaran Pengguna	74
4.5	Perancangan Menghasilkan Garis Panduan	75
4.6	Kesimpulan	79
5	HASIL DAN PENEMUAN	77
5.1	Pengenalan	80
5.2	Hasil Analisis Kaji Selidik	81
5.2.1	Seksyen A: Maklumat Asas	86
5.2.2	Seksyen B: Maklumat yang Dibaca dan Penggunaan Facebook	90
5.2.2.1	Tujuan Utama Membuka Akaun Facebook	93
5.2.2.2	Jenis Maklumat yang Suka Lihat	96
5.2.2.3	Menambah Kenalan Tidak Dikenali Menjadi Rakan	98
5.2.3	Seksyen C: Ciri-Ciri Keselamatan Maklumat Pengguna Terhadap Maklumat di Facebook	102
5.2.3.1	Ketepatan dan Kepercayaan Pengguna Terhadap Maklumat di Facebook	107
5.2.4	Seksyen D: Kesedaran Pengguna Terhadap Ciri Kualiti Maklumat dan Jenayah	111
5.2.5	Seksyen E: Polisi Privasi Facebook dan Kesedaran Pengguna	113
5.3	Hasil Garis Panduan	116

5.4	Kesimpulan	116
6	PERBINCANGAN DAN KESIMPULAN	117
6.1	Pengenalan	117
6.2	Perbincangan	117
6.2.1	Cadangan di Masa Hadapan	118
6.2.2	Cabaran dan Kekangan	118
6.3	Sumbangan	120
6.4	Kesimpulan	120
	RUJUKAN	122
	LAMPIRAN A	127
	LAMPIRAN B	136
	LAMPIRAN C	142
	LAMPIRAN D	147
	LAMPIRAN E	152

SENARAI RAJAH

NO.RAJAH	TAJUK	MUKA SURAT
2.1	Carta Alir Perkembangan Rangkaian Sosial Mengikut Tahun (Boyd, D dan Ellison, 2008)	12
2.2	17 Rangkaian Sosial Paling Popular di Web (socialmediatoday.com, 2011)	14
2.3	Contoh Mesej yang dihantar oleh Koobface untuk Mengaburi Pengguna (Nart Villeneuve, 2010)	33
2.4	Rangka Kerja Dasar Keselamatan Maklumat (Mindfulecurity, 2009)	45
2.5	Latihan Berasaskan Peranan dan Perlindungan Sedia Ada(NIST 800-16)	46
3.1	Rangka Kerja Operasi	54
4.1	Frekuensi umur responden	64
4.2	Kekerapan Responden Menggunakan Facebook	66
4.3	Kepekaan Responden Terhadap Ketepatan Maklumat Rakan Kenalan Facebook	71
4.4	Kaedah Responden Mempercayai Rakan ialah Orang Sama dengan Rakan di Facebook	71
4.5	Cara responden Percaya Maklumat di Facebook Tepat dan Benar	72
4.6	Carta Alir Merekabentuk Garis Panduan	76
5.1	Frekuensi umur responden	85

5.2	Bilangan Orang yang Tidak Dikenali Meminta sebagai Rakan dalam Seminggu, Bilangan Responden Menerima Kenalan Tersebut dan Mengapa Responden Menerima Orang yang Tidak Dikenali	96
5.3	Kepekaan Responden Terhadap Ketepatan Maklumat Rakan Kenalan Facebook	104
5.4	Kaedah Responden Mempercayai Rakan ialah Orang Sama dengan Rakan di Facebook	104
5.5	Kepekaan Pengguna Terhadap Tahap Relevan Maklumat di Facebook	106
5.6	Cara Responden Percaya Maklumat di Facebook Tepat	107

SENARAI JADUAL

NO. JADUAL	TAJUK	MUKA SURAT
2.1	Kedudukan Negara Mengikut Jumlah Pengguna Facebook (Alexa dan Google Ad Planner 2012)	15
2.2	Perbezaan perkhidmatan rangkaian sosial facebook dan rangkaian sosial yang lain	25
2.3	Perkhidmatan di rangkaian Facebook	28
2.4	Ciri-ciri Facebook (Ryan,2007)	31
2.5	Sokongan kajian ciri-ciri laman sosial	30
2.6	Rekabentuk polisi sedia ada	35
2.7	Bentuk jenayah yang pernah berlaku disebabkan facebook	39
2.8	Jenayah dan kesannya	41
2.9	Kaedah mengukur kualiti maklumat	47
2.10	Maklumat yang Disediakan di Facebook Pengguna (Acquist dan Gross, 2006)	50
3.1	Strategi Penyelidikan Mengikut Situasi yang Berbeza (Rebert, 2003)	58
4.1	Bentuk Jenayah di Perkhidmatan Facebook dan Hubungan depan Kekurangan Ciri-Ciri Kualiti Keselamatan Maklumat	61
4.2	Tujuan Membuka Akaun Facebook	65
4.3	Jenis Maklumat Suka Lihat	67
4.4	Kriteria Responden Menambah dan Menerima Rakan	68

4.5	Ketepatan Maklumat Peribadi Responden di Facebook	69
4.6	Tahap kepercayaan Responden Terhadap Ciri-ciri Facebook	70
4.7	Kesedaran Pengguna Terhadap Ciri-ciri Maklumat di Facebook	74
4.8	Perancangan untuk menghasilkan garis panduan	77
5.1	Seksyen A, Analisis Maklumat Asas	82
5.2	Seksyen B , penggunaan facebook dan maklumat dibaca	87
5.3	Tujuan pengguna Membuka Akaun Facebook (responden pernah menjadi mangsa jenayah)	86
5.4	Tujuan pengguna Membuka Akaun Facebook (tidak pernah menjadi mangsa jenayah)	87
5.5	Jadual Tujuan Penggunaan Facebook Mengikut Peringkat Umur	88
5.6	Jenis Maklumat Suka Lihat	94
5.7	Maklumat yang Suka Dilihat Mengikut Golongan Umur	95
5.8	Kriteria Responden Menambah dan Menerima Rakan	97
5.9	Seksyen C , Ciri-ciri keselamatan maklumat	99
5.10	Ketepatan Maklumat Peribadi Responden di Facebook	103
5.11	Tahap Kepercayaan Responden terhadap Ciri-ciri Facebook	105
5.12	Seksyen D , Kesedaran Pengguna Terhadap Ciri-ciri Kualiti Maklumat dan Jenayah	109
5.13	Seksyen E , Kesedaran Terhadap Polisi Privasi Facebook	112

SENARAI LAMPIRAN

LAMPIRAN	TAJUK	MUKA SURAT
A	Soalan dan Kaji Selidik serta Hasil Analisis	127
B	Contoh Jawapan Kaji Selidik Responden	136
C	Perbandingan siri dimensi kualiti maklumat	142
D	Kajian kes jenayah yang pernah berlaku terhadap pengguna facebook	147
E	Garis panduan penggunaan rangkaian sosial facebook serta amalan selamat berdasarkan ciri-ciri keselamatan maklumat.	152

BAB 1

PENGENALAN

1.1 PENGENALAN

Insiden keselamatan rangkaian sosial siber didapati meningkat sebanyak 147 peratus dalam tempoh enam bulan pertama tahun ini berbanding tempoh yang sama tahun lalu. Ketua Pegawai Eksekutif CyberSecurity Malaysia, Datuk Husin Jazri 2011, ia berdasarkan sebanyak 7,404 insiden keselamatan rangkaian sosial siber dilaporkan sepanjang Januari hingga Jun tahun 2012 berbanding hanya 2,991 kes dalam tempoh yang sama pada tahun lalu.

Dari segi kategori pula, kesemua sembilan kategori insiden keselamatan rangkaian sosial siber mencatatkan peningkatan ketara dengan kes penipuan dilaporkan paling tinggi, Ia diikuti dengan kes seperti spam, percubaan menceroboh, kod-kod berbahaya, gangguan siber, laporan ancaman siber, penafian perkhidmatan dan kesalahan berkaitan kandungan rangkain sosial siber. Daripada 2,820 kes penipuan siber yang dilaporkan tahun ini, kes 'phishing' iaitu percubaan untuk mendapatkan maklumat sensitif seperti nama pengguna, kata laluan dan data kad kredit dengan menyamar sebagai entiti sah dalam komunikasi elektronik mencatat jumlah kes paling tinggi (berita harian 2011)

Bagi insiden keselamatan siber lain, Spam mencatat sebanyak 1,806 kes, pencerobohan (1,364), kod-kod berbahaya (637), percubaan mencero boh (336), gangguan siber (274), laporan ancaman siber (70), penafian perkhidmatan (63) dan kesalahan-kesalahan yang berkaitan kandungan-kandungan (34). "Peningkatan insiden keselamatan siber berkait rapat dengan peningkatan kadar penggunaan Internet yang menyaksikan pengguna Internet di seluruh negara kini berjumlah 17 juta orang. "Jumlah ini akan terus meningkat kerana disokong oleh pembangunan pesat prasarana jalur lebar," CyberSecurity juga telah membangunkan aplikasi 'DontPhishMe' untuk melindungi pengguna siber daripada ancaman perkhidmatan perbankan Internet terutama 'phishing'.

“Antara insiden terbaru berlaku di Jakarta, Indonesia dan masih dalam siasatan membabitkan seorang gadis yang berkenalan dengan seorang lelaki di Facebook diajak bertemu atas alasan lelaki itu sakit tenat. Atas dasar simpati, gadis itu bersetuju dan pergi ke tempat yang dijanjikan. Malangnya selepas gagal memperkosanya, dia membunuh gadis tersebut, Berita Harian (28 Mac 2010)”. Oleh kerana ghairah dan mudahnya mendapat ramai kawan tanpa perlu bertentang mata di rangkaian sosial, pengguna tidak memikirkan kebenaran sesuatu maklumat yang diperoleh itu. Malahan, menarik pengguna ruang siber untuk terus berkomunikasi menggunakan pengantara ini sehingga terlalu selesa dan percaya untuk berkongsi maklumat peribadi, foto, video, data dan mempercayai seratus peratus maklumat yang ada di rangkaian sosial.

Di akhbar Utusan Malaysia (7 Jan 2010), Ketua Pegawai Eksekutif CyberSecurity Malaysia, Lt. Kol. (B) Husin Jazri ada mengatakan, “Di sini, mereka yang kurang pengetahuan mengenai sistem komputer mempunyai risiko tinggi menjadi mangsa kepada jenayah komputer dan jenayah berkaitan dengannya, Jika dahulu penjenayah perlu hadir di tempat kejadian tetapi kini penjenayah boleh melakukan jenayah walaupun tidak berada di lokasi”. Justeru, satu kajian dilaksanakan dan satu garis panduan diwujudkan berkenaan keselamatan maklumat bagi mengurangkan kadar jenayah disebabkan oleh rangkaian sosial ini.

1.2 Latarbelakang Masalah

Sejak rangkaian internet makin stabil dan pesat penggunaannya terhadap orang ramai kini telah membolehkan pengguna untuk membuka akaun talian maklumat peribadi mereka untuk beberapa rangkaian sosial siber yang lain dari tahun-tahun yang sebelumnya kepada menjadi rangkaian yang lebih unik dan lagi efisien dan menggalakan lagi penerbitan data peribadi terdedah kepada orang ramai ke tahap yang lebih kritikal (Art Institute, 2011). Laman web yang kerap dianggap sebagai tempat untuk mendapatkan maklumat peribadi seseorang dan aktiviti hariannya iaitu hubungan sosialnya dengan lebih mudah dan pantas.

Biasanya pengguna berkongsi pelbagai maklumat peribadinya dalam sesuatu rangkaian sosial. Butiran peribadi dan aktiviti harian adalah maklumat yang selalu dikongsi bersama kawan-kawan di talian rangkaian sosial. Contoh profil yang selalu di muat turun dalam aplikasi rangkaian maklumat adalah seperti gambar, maklumat diri, maklumat hubungan dengan rakan-rakan dan rangkaian blog sport peribadi.

Rangkaian sosial merupakan struktur sosial yang terdiri daripada individu atau organisasi yang masing-masing mempunyai profil tersendiri dan saling berhubung antara satu sama lain secara global. Ianya semakin meningkat popular semenjak wujudnya rangkaian-rangkaian social seperti rangkaian sosial Facebook, twitter, myspace dan blog sport. Facebook merupakan rangkaian sosial yang direka oleh Mark Zuckerberg yang dibantu oleh Chris Huges dan Dustin Moskovitz. Oleh kerana penggunaannya yang semakin meluas, kadar jenayah yang datang dari Facebook juga turut sama meningkat. Berdasarkan kes-kes yang telah berlaku, kebanyakan mangsanya terdiri daripada pelbagai peringkat umur.

Antara kesnya ialah 3 kes seorang wanita di London diberhentikan kerja disebabkan beliau telah membuat statusnya di rangkaian Facebook mengatakan beliau benci terhadap kerjanya. Di Abu Dhabi, Arab Bersatu (UAE) kes seorang wanita arab telah mati akibat meminum racun disebabkan oleh bekas teman lelakinya telah memuat naik gambar aibnya di rangkaian Facebook. Manakala di Kuala Lumpur, gambar seorang wanita di muat naik dan diugut untuk memberikan sejumlah wang oleh seorang warga asing (TodaysOnline, 2011).

Antara punca masalah yang telah wujud melalui Facebook antaranya ialah “pengguna perkhidmatan rangkaian sosial mudah percaya dengan identiti palsu yang melibatkan orang yang baru dikenali, ini boleh membuka jalan dan mengakibatkan berlakunya jenayah seperti kes rogol, rompak dan penipuan” (Kosmo 2009; CyberSecurity Malaysia, Syahrir Mat Ali & Fatin Hasnan). Selain daripada ciri tepat dan kepercayaan, peringkat umur juga memainkan peranan ciri lain yang mempengaruhi keselamatan maklumat terutama laman sosial Facebook.

Oleh yang demikian, satu garis panduan kesedaran pengguna terhadap keselamatan maklumat perlu dihasilkan mengikut ciri-ciri maklumat melalui kajian yang dijalankan. Kajian berdasarkan hubungan antara ciri-ciri kesedaran keselamatan maklumat di Facebook dan hubungannya terhadap faktor berlakunya jenayah terhadap peringkat-peringkat umur yang tertentu.

1.3 Penyataan Masalah

Rangkaian Laman web sosial pada masa kini telah menjadi satu budaya yang amat popular masa kini dimana teknologi yang digunakan dalam laman rangkaian sosial pada setiap pengguna membolehkan berkongsi maklumat semasa, meluahkan perasaan

mencari jodoh atau pasangan, menubuhkan persatuan dan perbincangan yang lebih teratur dan efisien. Namun, Ciri-ciri kesedaran keselamatan maklumat seperti ketepatan dan kepercayaan merupakan salah satu faktor yang mempengaruhi keselamatan pengguna di Facebook.

Isu utama adalah ketidakupayaan teknologi rangkaian sosial ini ialah mengenalpasti kandungan yang meragukan dan mengembalikan kesedaran keselamatan maklumat untuk permintaan pengguna Facebook yang menyebabkan pengguna tidak selamat. Permasalahan ini wujud kerana tiadanya garis panduan amalan terbaik penggunaan maklumat Facebook dengan selamat terutama terhadap kesedaran keselamatan kandungan maklumat Facebook itu sendiri. Berdasarkan isu ini, pengguna Facebook dilihat boleh terdedah kepada jenayah dan tidak selamat sekiranya ciri kesedaran keselamatan maklumat ini tidak diberi penekanan dan tiada garis panduan untuk menggunakan maklumat Facebook dengan selamat.

Oleh itu, kajian kali ini bertujuan untuk menghasilkan garis panduan amalan penggunaan maklumat di Facebook dengan selamat berdasarkan ciri kesedaran keselamatan maklumat bagi membantu mengurangkan kadar jenayah. Kajian dijalankan terhadap jenayah yang disebabkan ciri-ciri kesedaran keselamatan maklumat di laman sosial Facebook yang mana dapat dicapai dengan menjawab soalan survey (1) Apakah ciri-ciri maklumat yang boleh menyebabkan jenayah, (2) Adakah maklumat Facebook menepati ciri-ciri keselamatan maklumat dan (3) Sejauh mana pengguna sedar ciri keselamatan maklumat Facebook boleh mempengaruhi keselamatan pengguna.

1.4 Matlamat Projek

Matlamat kajian ini ialah untuk menghasilkan garis panduan terhadap amalan kesedaran keselamatan penggunaan Facebook dengan selamat oleh pengguna Facebook berdasarkan ciri-ciri kesedaran keselamatan maklumat yang mempengaruhi keselamatan pengguna samada dari peringkat universiti ataupun sekolah-sekolah.

1.5 Objektif

1. Mengkaji dan mengenal pasti isu-isu jenayah dan menganalisa keselamatan maklumat di rangkaian sosial Facebook.
2. Mencadangkan garis panduan keselamatan maklumat sebagai asas penggunaan rangkaian sosial Facebook.
3. Pengesahan cadangan garis panduan dan keselamatan maklumat untuk digunakan oleh pengguna rangkaian sosial Facebook.

1.6 Skop

1. Skop kajian adalah terhadap rangkaian sosial Facebook ciri-ciri keselamatan maklumat dan hanya meliputi pengguna Facebook sahaja yang terdiri daripada golongan mahasiswa dan mahasiswi di Universiti Teknologi Malaysia (UTM, Skudai), serta pelajar-pelajar sekolah bagi SMK Seri Putri (SMKSP, Skudai) dan SMK Tun Fatimah (SMKTF, Larkin)
2. Hasil kajian akan dianalisis untuk dikenal pasti dengan tahap umur yang lebih terdedah kepada isu-isu jenayah dalam rangkaian sosial

1.7 Kepentingan Projek

Kajian projek ini dijalankan bertujuan bagi membantu pihak kerajaan mencapai matlamatnya untuk mengoptimumkan tahap keselamatan teknologi sosial dan meningkatkan kesedaran pengguna terhadap keselamatan maklumat pengguna di Facebook bagi membantu mengurangkan kadar jenayah yang berlaku di Facebook di masa akan datang. Sejajar dengan itu, ianya secara tidak langsung berharap akan dapat memberikan banyak faedah kepada kerajaan amnya dan pengguna Facebook khususnya. Faedah-faedah yang diharapkan termasuklah :

1. Mewujudkan satu garis panduan kesedaran pengguna kepada pengguna Facebook bagi membantu pengguna peka terhadap keselamatan maklumat dan boleh diguna pakai.

1.8 Organisasi Laporan

Bab ini menerangkan tentang pengenalan berkaitan dengan tajuk projek, matlamat, objektif, skop projek serta latarbelakang masalah secara umum dan kepentingan projek. Bab ini turut melaporkan hasil secara menyeluruh bagi projek yang telah dilaksanakan. Bab yang seterusnya ialah kajian literatur. Bab 2 ini menerangkan tentang kajian yang telah dijalankan oleh pihak lain dan sistem komputer yang sedia ada, dan berkaitan dengan bidang projek yang sudah dijalankan. Bab ini juga boleh menerangkan tentang teknik, kaedah atau teknologi yang telah diambil dalam melaksanakan projek. Bab 3 iaitu metodologi pembangunan akan melaporkan pendekatan dan rangka kerja secara menyeluruh yang diambil dalam pembangunan sistem atau pelaksanaan kajian. Bab ini juga menerangkan mengenai justifikasi penggunaan kaedah atau pendekatan tersebut. Dalam Bab 4 iaitu bab rekabentuk, ia menerangkan jangkaan atau hasil kerja yang akan dilaksanakan meliputi rekabentuk

senibina aplikasi sistem cadangan, rekabentuk antaramuka, rekabentuk pangkalan data, teknik dan algoritma yang berkaitan.

RUJUKAN

- Sandvig, C. & Shah, R. (2005). "Defaults as De Facto Regulation: The Case of Wireless Access Points". Paper presented at the 33rd Telecommunications Policy Research Conference (TPRC) on Communication, Information, and Internet Policy, Arlington, Virginia, USA.
- Sealy, Will. "What facebook doesnt tell you." The Flat Hat, student newspaper of The College of William and Mary". <http://athat.wm.edu/story.php?issue=2005-11-04&type=2&aid=3>. Capaian pada Julai 14, 2011.
- Seattle, Washington, United States, 149.
- Shankar, G. & Watts, S. (2003). A relevant, believable approach for data quality assessment. Proceedings of 8th International Conference on Information Quality, p.178–189; 2003
- Shanks, G. & Corbitt, B. (1999). Understanding data quality: Social and cultural aspects. Proceedings of the 10th Australasian Conference on Information Systems; p785
- Strong, D. M.; Lee, Y. W. & Wang, R. Y. (1997). Data quality in context. Communications of the ACM, 40 (5), 103–110.
- Tayi, G. K. & Ballou, D. P. (1998). Examining data quality. Communications of the ACM, 41 (2), 54–57.
- Tsoi, A. C., Burn, J. & Gori, M. (2003). Building a prototype for quality information retrieval from the Internet. Australian Research Council Discovery Application; Proj ID: DP0452862.
- Tsoi, A.C., Forsali, D.; Gori, M.; Hagenbuchner, M. & Scarselli, F. (2003). A novel focused crawler.

- Tsoi, A.C., Morini, G.; Scarselli, F.; Hagenbuchner, M. & Maggini, M. (2003). Adaptive ranking of web pages. Proceedings of the 12th World Wide Web Conference, 20-24 May 2003, Budapest, Hungary
- Wang, R.Y. & Strong, D.M. (1996). Beyond accuracy: What data quality means to data consumers. *Journal of Management Information Systems*, Spring, 5–33.
- Wang, Y. (2001). Link based clustering of web search results. Proceedings of 2nd Web-Age Information Management (WAIM) Conference. Xi'an, China, p.225-236.
- Klerks, D. P. and D. N. Kop (2008 – 2012). "Societal Trends and Crime-relevant factors." "CyberSecurity News
["http://www.cybersecurity.my/en/knowledge_bank/news/2010/main/detail/1886/index.html"](http://www.cybersecurity.my/en/knowledge_bank/news/2010/main/detail/1886/index.html)
- Leung, H. K. N. (2001). Quality metrics for intranet applications. *Information & Management*, 38 (3), 137-152. Naumann, F. & Rolker, C. (2000). Assessment methods for information quality criteria. Proceedings of 5th International Conference on Information Quality, p.148–162
- Marshall, Matt and Anna Tong. \Palo Alto, Calif.-based Facebook brings social networking online." San Jose Mercury News, August 29, 2005.
- McIntyre, Luke.(2005) "FAILURE TO COMMUNICATE: Don't let Facebook land you in jail." The Carolinian Online, <http://www.carolinianonline.com/media/paper301/news/2005/11/08/Opinions/Failure.To.Communicate.Dont.Let.Facebook.Land.You.In.Jail-1048102.shtml>.
 Capaian pada Julai 14,2011
- MySpace Privacy Policy, available online at <http://viewmorepics.myspace.com/misc/privacy.html>.
- MySpace Terms of Service, available online at <http://viewmorepics.myspace.com/misc/terms.html>.
- Poster Proceedings of the 12th World Wide Web Conference, 20-24 May 2003, Budapest, Hungary Proceedings of the 18th ACM SIGIR Conference on Research and Development in Information Retrieval,
- Quinn, B. (2003). Overcoming psychological obstacles to optimal online search performance. *The Electronic Library*, 21 (2), 142–153.

- Rieh, S. Y. (2002). Judgment of information quality and cognitive authority in the Web. *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 53 (2), 145-161.
- Rose, D. E.; Levinson, D. (2004). Understanding user goals in web search. *Proceedings of the 13th international conference on World Wide Web*, 2004.
- Sandvig, C. & Shah, R. (2005). "Defaults as De Facto Regulation: The Case of Wireless Access Points". Paper presented at the 33rd Telecommunications Policy Research Conference (TPRC) on Communication, Information, and Internet Policy, Arlington, Virginia, USA.
- Facebook Terms of Service, available online at <http://www.facebook.com/terms.php>.
- Friendster Privacy Policy, available online at <http://www.friendster.com/info/privacy.php>.
- Friendster Terms of Service, available online at <http://www.friendster.com/info/tos.php>.
- H. Russell Bernard, Peter D. Killworth, Lee Sailer, (1982) "Informant accuracy in social-network data V".
- Hawkins, D. T. (1999). What is credible information? *Online*, 23 (5), 86-89.
- Hölscher, C., & Strube, G. (2000). Web search behaviour of Internet experts and Newbies. *Proceedings of the 9th conference on World Wide Web*, pp.81 - 101.
- Icove, D. (1st Edition August 1995). "Computer Crime A Crimefighter's Handbook".
- Iivonen, M. (1995). Searchers and searchers: differences between the most and least consistent searches.
- J.A. Lospinoso, M. Schweinberger, et al (2010). "Assessing and Accounting for Time Heterogeneity in Stochastic Actor Oriented Models".
- Jacobs, I. (2002). Architectural principles of the World Wide Web, W3C working draft. *World Wide Web*
- James Norris (1997). "Markov Chains". Cambridge University Press.
- James, D. G. (2007). "Statistical Analysis of Internet Security Threats".
- Janczewski, L. and A. M. Colarik (2005). " Managerial Guide for Handling Cyberterrorism and Information Warfare ".
- Johnson, J. D. (2003). On context of information seeking. *Information Processing and Management*, 39 (5), 735-760.

- Jones, H and Soltrenm, J.H. (2005) "Facebook: Threats to Privacy" .
- Kahn, B. K.; Strong, D. M. & Wang, R. Y. (2002). Information quality benchmarks: Product and service performance. *Communications of the ACM*, 45 (4), 84–192.
- Katerattanakul, P. & Siau, K. (1999). Measuring information quality of web sites: Development of an instrument. *Proceedings of the 20th international conference on Information Systems*. Charlotte, North Carolina, United States; p.279–285
- Klein B. D. (2002). When do users detect information quality problems on the World Wide Web? *American Conference in Information Systems*, 2002, p1101.
- Klein, B. D. (2001). User perceptions of data quality: Internet and traditional text sources. *The Journal of Computer Information Systems*; 41 (4), 9–18.
- Ahmad, Suzan (28 Mac 2009), akhbar Berita Harian. "Ramai Tidak Peka Risiko Jenayah Siber"
- Alexander, J. E. & Tate, M. A. (1999). *Web wisdom: How to evaluate and create information quality on the web*. Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Barnett, A. (1999). A survey of Internet searches and their results. *Reference & User Services Quarterly*. Winter 1999, 39 (2), 177.
- Brooks, T. A. (2003). Web search: How the Web has changed information retrieval. *Information Research*, 8 (3); April.
- Consortium (W3C.org). Retrieved 20 March 2003 from <http://www.w3.org/TR/2002/WD-Webarch-20020830/>
- D. McFadden (1973). "Conditional logit analysis of qualitative choice behavior". In P. Zarembka, editor, *Frontiers in Econometrics*, pages 105-142. Academic Press.
- Daily E. O., (2005). "Facebook could invite more than your friends." <http://www.dailymerald.com/vnews/display.v/ART/2005/11/28/438aca3122ba8>.
Capaian pada Julai 14, 2011.
- Dedeke, A (2000). A conceptual framework for developing quality measures for information systems. *Proceedings of 5th International Conference on Information Quality*, p.126–128.
- Eppler, M J. & Wittig, D. (2000). Conceptualizing information quality: A Review of Information Quality Frameworks from the Last Ten Years. *Proceedings of 5th International Conference on Information Quality*, p.83–96.

Eppler, M. & Muenzenmayer, P. (2002). Measuring information quality in the web context: A survey of state-of-the-art instruments and an application methodology. Proceedings of 7th International Conference on Information Quality; p.187–196.

Facebook Privacy Policy, available online at <http://www.facebook.com/policy.php>.